

सर्गः १२

असज्जनेन काकुत्स्थः प्रयुक्तमथदूषणं । न च
क्षमे शुभाचारः सदूषणमिवात्मनः ॥ ४६ ॥ तं शरैः
प्रतिजग्राह खरत्रिशिरसौ च सः । क्रमशस्ते पुनस्त
स्य चापात्सममिवोद्ययुः ॥ ४७ ॥ तैस्त्रयाणां शितैर्वाणै
र्यथा पूर्वै विशुद्धिभिः । आयर्देहातिगैः पीतं रुधि
रञ्च पतत्रिभिः ॥ ४८ ॥

असदिति । अथस काकुत्स्थो रामो दूषणं तदाख्यं राक्षस
राजमात्मनो दूषणं दोषमिव न चक्षमे सेहे किन्तु प्रतिकर्तुं
प्रवृत्तः किं दूषणं असज्जनेन राक्षस जनेन प्रयुक्तं प्रेरितं
दोषपक्षे असज्जनो दुर्जनः किं सः शुभाचारः सद्वृत्तः ॥ ४६ ॥
तमिति । सरामस्तं दूषणञ्च पुनः खरत्रिशिरसौ राक्षसराजौ
शरैर्वाणैः प्रतिजग्राह प्रजहार पुनरिति वाक्यालङ्कारे ते
वाणाः क्रमशः प्रयुक्ता अपि तस्य रामस्य चापात्समं युगपदिव
उद्ययुर्निर्जग्मुरतिलघुहस्तत्वमनेन सूचितम् ॥ ४७ ॥ तैरिति । तैः
शितैस्तीक्ष्णैर्वाणैस्त्रयाणां राक्षसानामायुः पीतं च पुनः पत
त्रिभिः पक्षिभिरुधिरं पीतं किं वाणैः यथापूर्वं राक्षसदेहप्रवे
शापूर्वमिव विशुद्धीरुधिरालेप रूपा येषां तैः अतिवेगेन देह
भेदेऽपिरुधिरालेपात् पुं किं देहमतिक्रम्यगच्छद्भिः वाणैः
देहातिगैः देहमतिक्रम्यगच्छद्भिः ॥ ४८ ॥